

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประสานงานในการจัดการศึกษานอกระบบของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ จังหวัดเชียงราย เพื่อที่จะได้นำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยไปเป็นแนวทางในการประสานงานของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ จังหวัดเชียงราย ในการจัดการศึกษานอกระบบให้แก่ชาวเขาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษากระบวนการประสานงานของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณในการจัดการศึกษานอกระบบหรือการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขาของหน่วยงานระดับอำเภอ ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะทำงานชาวเขาอำเภอในจังหวัดเชียงราย และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการประสานงานของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ โดยศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ ในคณะทำงานชาวเขาอำเภอ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากระบบการทำงานของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ และศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากหน่วยงานต้นสังกัดของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในคณะทำงาน

วิธีการศึกษาวิจัย ศึกษาโดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์นายอำเภอในฐานะประธานคณะทำงานชาวเขาอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอในฐานะสมาชิกคณะทำงานชาวเขาอำเภอ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานให้ปฏิบัติงานจัดการศึกษานอกระบบหรือการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ความรู้ให้กับชาวเขา ที่ซึ่งอำเภอที่มีการแต่งตั้งคณะทำงานชาวเขาอำเภอในจังหวัดเชียงราย ดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์ 2533 ถึงเดือนเมษายน 2533 วิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) ดำเนินการหาค่าสถิติพื้นฐานโดยการแจกแจงนับค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุป ผลการศึกษากระบวนการประสานงานของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ

การศึกษากระบวนการประสานงานด้านการวางแผนในการจัดการศึกษานอกระบบ หรือการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขาของคณะทำงานชาวเขาอำเภอและ ผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน 7 อำเภอ 70 ราย พบว่า

สมาชิกคณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน มีการประสานงานอย่างเป็นทางการกับประธานคณะทำงานด้านการวางแผนในระดับสูง

ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน มีการประสานงานอย่างเป็นทางการด้านการวางแผนกับปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ และ สาธารณสุขอำเภอในระดับน้อย

ประธานคณะทำงานสมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน ไม่มีการประสานงานด้านการวางแผนกับผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับ อำเภอ ร้อยละ 58.70 และ ไม่มีการประสานงานด้านการวางแผนกับผู้ประสานงานชาวเขา อำเภอร้อยละ 45.80

อภิปรายผล จากการศึกษาการประสานงานด้านการวางแผนของประธานคณะทำงาน

สมาชิกคณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน

การประสานงานอย่างเป็นทางการด้านการวางแผนของสมาชิกคณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานกับนายอำเภอในฐานะประธานคณะทำงานมีการประสานงานในระดับสูง เนื่องจากว่า นายอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชาในระดับสูงสุดในอำเภอ ซึ่งมีหน้าที่ในการบังคับบัญชาหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคที่มาจากกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ที่มีสำนักงานอยู่ในที่ว่าการอำเภอ ให้มีการวางแผนการดำเนินงานพัฒนาประชาชนในท้องที่ อำเภอสนองตอบนโยบายรัฐบาลคือ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้ประชาชนท้องถิ่นได้รับผิตชอบ ให้อยู่

ดีมีสุขตามสมควรแก่สภาพ ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5-6 ได้ระบุไว้ อย่างชัดเจนว่า ให้มีการกระจายรายได้ไปสู่ชนบทที่ยากจนและพัฒนาองค์ประกอบที่เป็นปัจจัย พื้นฐานในการดำรงชีพของประชาชนในชนบทให้เพียงพอแก่การดำรงชีพ และสามารถ ช่วยตนเองและชุมชนได้ในที่สุด ประชาชนในชนบทดังกล่าวรวมถึงชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยต้องโอกาสที่อาศัยอยู่บนภูเขาทางภาคเหนือของประเทศไทยให้มีชีวิต ความเป็นอยู่ดีขึ้นเช่นกัน เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว นายอำเภอในฐานะประธาน คณะทำงานชาวเขาอำเภอและประธานคณะกรรมการพัฒนาอำเภอ จึงได้รับการประสาน งานด้านการวางแผนอย่างเป็นทางการจากสมาชิกคณะทำงานชาวเขาอำเภอและผู้ได้รับ มอบหมายในคณะทำงาน ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานราชการและผู้ปฏิบัติราชการระดับอำเภอ นั้น เป็นผู้ได้บังคับบัญชาของนายอำเภอในการวางแผนงานการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขา รูปแบบการประสานงานดังกล่าวเป็นการประสานงานตามแนวดิ่งหรือ แนวตั้ง (Vertical Coordination) หมายถึง การประสานงานตามสายงาน ตาม สายบังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาหลักการและเทคนิคการประสานงานเพื่อนำมา เป็นรูปแบบการประสานงานด้านเยาวชนนอกระบบโรงเรียน (ม.ป.ป.) พบว่าการประสาน งานในระบบราชการในปัจจุบันมี 2 รูปแบบคือ การประสานงานในแนวดิ่งหรือแนวตั้งซึ่งรูป แบบนี้สอดคล้องกับแผนภาพที่ 1 แสดงการประสานงานในแนวดิ่งของ ภรณี กิริติบุตร (อ้างถึง ในนิตยา เงินประเสริฐศรี 2527) และการประสานงานในแนวนอนหรือแนวระนาบ

การประสานงานอย่างเป็นทางการ ด้านการวางแผนจัดการศึกษานอกระบบหรือ การส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขาของประธานคณะทำงานชาวเขาอำเภอ สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานกับปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและ พัฒนา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ และสาธารณสุขอำเภอ จากค่าเฉลี่ยของแต่ละอำเภอมีการประสานงานอยู่ในระดับ

ต่ำ เนื่องมาจากความถี่ของการประสานงานแต่ละฝ่ายของแต่ละอำเภอไม่เหมือนกัน กรณี ที่ท้องที่อำเภอที่มีโครงการพิเศษดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้านชาวเขาเช่น โครงการพัฒนาออย ทุง อำเภอแม่จัน โครงการพัฒนาพื้นที่สูงไทย-เยอรมัน อำเภอแม่สรวย จะมีความถี่ในการ

ประสานงานอย่างเป็นทางการด้านการวางแผนในการจัดการศึกษานอกระบบให้กับชาวเขา มากกว่าอำเภอเทิง และอำเภอเชียงของ ซึ่งเป็นท้องที่ซึ่งงบประมาณแผ่นดิน ในการ ดำเนินงานโครงการพัฒนาชาวเขา รูปแบบการประสานงานที่ใช้ในการประสานงานมีทั้งแนวดิ่งหรือแนวตั้งคือ ประธานคณะกรรมการชาวเขาอำเภอหรือนายอำเภอ ประสานงานกับ หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะกรรมการประสานงานกับสมาชิก คณะทำงานชาวเขาอำเภอ และการประสานงานในแนวนอนหรือแนวระนาบ (Horizontal Coordination) คือ การประสานงานของหน่วยงานระดับอำเภอเดียวกันในอำเภอ

ประธานคณะกรรมการชาวเขาอำเภอ สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะกรรมการไม่มีการประสานงานด้านการวางแผนในการจัดการศึกษานอกระบบหรือ การส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้ชาวเขากับผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียน ระดับอำเภอ และผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอในระดับปานกลางค่อนข้างมาก คือ ไม่มีการประสานงานด้านการวางแผนร้อยละ 58.70 และ 45.80 ตามลำดับ เนื่องจากว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเชียงราย และศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา จังหวัดเชียงราย เป็นสำนักงานตัวแทนการบริหารราชการส่วนกลางในส่วนภูมิภาค มีหน้าที่ ในการอำนวยความสะดวกการจัดการศึกษานอกระบบให้กับประชาชนในเขตจังหวัด ในกรณี ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัดเชียงรายนั้น จะดำเนินการงานการศึกษานอกระบบให้กับชาวเขาเผ่า ๆ ต่าง ๆ คนไทยที่อาศัยอยู่บนภูเขาและชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ บนที่สูงเท่านั้น มีเจ้าหน้าที่และอาคารสำนักงานเป็นของตนเองไม่รวมอยู่ในอาคารที่ว่าการ อำเภอเหมือนสาธารณสุขอำเภอ พัฒนาการอำเภอหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับอำเภอ ประธานคณะกรรมการ สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายจึงไม่มีการประสานงานด้านการวางแผนกับผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ และผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอในหลายกิจกรรม

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัดเชียงราย ส่งผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอไปประจำที่ว่าการอำเภอที่มีชาวเขา อาศัยอยู่หนาแน่นในท้องที่ 7 อำเภอ คาค

ว่าในอนาคตจะมีการประสานงานด้านการวางแผนในการจัดกิจกรรมการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขา กับประธานคณะทำงานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานมากยิ่งขึ้น

สรุปผล การศึกษาการประสานงานด้านการปฏิบัติ

การศึกษาการประสานงานด้านการปฏิบัติในการจัดการศึกษานอกระบบหรือการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขาของคณะทำงานชาวเขาพบว่า

สมาชิกคณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายมีการประสานงานอย่างเป็นทางการกับนายอำเภอ ในฐานะประธานคณะทำงานชาวเขาอำเภอในระดับสูงมาก

ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมาย มีการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการกับปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ และสาธารณสุขอำเภอ ในระดับปานกลาง

ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายมีการประสานงานอย่างเป็นทางการกับผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอในระดับน้อย และประสานงานอย่างไม่เป็นทางการกับผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอในระดับสูง

อภิปรายผล จากการศึกษาการประสานงานด้านการปฏิบัติของประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงาน และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน

สมาชิกคณะทำงาน ผู้ได้รับมอบหมาย ในคณะทำงานมีการประสานงานอย่างเป็นทางการด้านการปฏิบัติกับประธานคณะทำงานในระดับสูง เนื่องจากประธานคณะทำงานเป็นนายอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่ปกครองที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขประชาชนในท้องที่อำเภอ นั้น ๆ ด้วยประเพณีการปฏิบัติของระบบราชการนั้น ถ้าหากหน่วยงานใดจะไปปฏิบัติงานกับประชาชนในท้องที่อำเภอใดนั้น จะต้องมีการประสานงานอย่างเป็นทางการ ให้นายอำเภอเจ้าของท้องที่ได้ทราบวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานโครงการนั้น ๆ ด้วยเหตุผลดัง

กล่าว การประสานงานอย่างเป็นทางการด้านการปฏิบัติของสมาชิกคณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานที่ประสานงานกับประธานคณะทำงานจึงมีความถี่สูง

ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมาย มีการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการด้านการปฏิบัติกิจกรรมการศึกษาอบรมให้แก่ชาวเขา กับ ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอและสาธารณสุขอำเภอ มีความถี่สูงกว่าการประสานงานรูปแบบอื่น เนื่องจากว่าประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ ชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่บนภูเขาในถิ่นทุรกันดารห่างไกลจากสังคมเมือง การที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งมีกิจกรรมที่จะต้องออกท้องที่โดยเฉพาะหมู่บ้านชาวเขา เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการมักจะเชิญชวนหน่วยงานอื่น ๆ ในอำเภอไปให้บริการประชาชนชาวเขาด้วย เช่น พัฒนาการอำเภอมักจะเชิญชวนอบรมเยาวชนชาวเขา เจ้าหน้าที่เจ้าของโครงการมักจะเชิญชวนหน่วยงานอื่น ๆ ในอำเภอไปให้บริการประชาชนชาวเขาด้วย เช่น สาธารณสุขอำเภอ เกษตรอำเภอ โดยมีการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการในฐานะคนสนิทคุ้นเคย แต่ละคนจะต้องขออนุมัติต้นสังกัดโดยไม่รอให้หน่วยงานเจ้าของโครงการที่จัดกิจกรรมการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ความรู้ให้กับชาวเขากำหนดสื่อราชการขอไปช่วยราชการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนภาพที่ 2 แสดงการประสานงานโดยไม่มีข้อตกลงระหว่างกันของ ภารณี กิริติบุตร (อ้างถึงใน นิติยา

เงินประเสริฐศรี 2527)

ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน มีการประสานงานอย่างเป็นทางการด้านการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมการศึกษาอบรมให้แก่ชาวเขา กับผู้ประสานงานการศึกษาของโรงเรียนระดับอำเภอ เกี่ยวกับกิจกรรมของศูนย์การศึกษาของโรงเรียน เช่น การจัดตั้งและดำเนินการของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา (ศคช.) การจัดตั้งหอกระจายข่าวในหมู่บ้านชาวเขา (ดอยตุง) การอบรมกลุ่มสนใจให้แก่ชาวเขาโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน เช่น ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษา พัฒนาการอำเภอ จะต้องมีการประสานงานกันอย่างเป็นทางการด้านการปฏิบัติ

การประสานงานอย่างเป็นทางการด้านการปฏิบัติ การศึกษานอกระบบให้แก่ชาว
เขาของประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน
มีการประสานงานอย่างเป็นทางการกับผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอ ในระดับสูงมากคือ
ร้อยละ 85.50 เนื่องจาก ผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาและ
สงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงรายส่งมาประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีกิจกรรม
เกี่ยวข้องกับชาวเขาในระดับอำเภอ โดยทางศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัด
เชียงราย ได้แบ่งอำนาจให้มีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับงานข้อมูลของชาวเขาในอำเภอนั้น งานพิ
จารณาลงสัญชาติไทยในทะเบียนให้กับชาวเขา เป็นตัวแทนของศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์
ชาวเขาจังหวัดเชียงราย ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายและทำ
หน้าที่ประชาสัมพันธ์อำเภอซึ่งมีหน้าที่ในการให้การสงเคราะห์ ผู้ทุกข์ยาก เดือดร้อน
ผู้ประสบภัยต่าง ๆ ทั้งคนไทยพื้นราบ ชาวเขา คนไทยที่อยู่บนภูเขา และชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงราย ได้ส่งเจ้าหน้าที่
หน่วยพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาเคลื่อนที่ออกไปพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาในเขตพื้นที่
ที่มีชาวเขาอาศัยอยู่หนาแน่นทุกกลุ่มหมู่บ้านในอำเภอท้องที่จังหวัดเชียงราย ฉะนั้นเมื่อ
หน่วยงานต่าง ๆ ในระดับอำเภอโดยเฉพาะหน่วยงานในคณะทำงานชาวเขาอำเภอ มีกิจ
กรรมหรือโครงการที่ปฏิบัติงานในหมู่บ้านชาวเขาหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวจะประสานงาน
อย่างเป็นทางการกับผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอ ให้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนา
และสงเคราะห์ชาวเขาเคลื่อนที่ ซึ่งประจำหมู่บ้านในเขตพื้นที่เตรียมการร่วมกับชาวเขาให้
งานโครงการดังกล่าวสำเร็จด้วยประสิทธิภาพ

สรุปผล การศึกษาการประสานงานด้านบุคลากร

การศึกษาการประสานงานด้านบุคลากรในการจัดการศึกษานอกระบบ หรือ
การส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้แก่ชาวเขาของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ
สมาชิกคณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานมีการประสานงานอย่างเป็นทางการ

ทางการด้านบุคลากรกับประธานคณะทำงานชาวเขาอำเภอในระดับสูงมาก

ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน มีการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการด้านบุคลากร กับปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ และ สาธารณสุขอำเภอในระดับปานกลาง

ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน มีการประสานงานอย่างเป็นทางการด้านบุคลากร ในการจัดการศึกษานอกระบบหรือการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้แก่ชาวเขากับผู้ประสานงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนระดับ อำเภอในระดับน้อยและประสานงานอย่างเป็นทางการกับผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอในระดับสูงมาก

อภิปรายผล การศึกษาการประสานงานด้านบุคลากรในการจัดการศึกษานอกระบบหรือ การส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขาของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ

สมาชิกคณะทำงาน และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานมีการประสานงานเป็น ทางการด้านบุคลากร ในการจัดการศึกษานอกระบบให้แก่ชาวเขา กับประธานคณะทำงาน เกือบจะทุกกิจกรรมคือ สูงถึงร้อยละ 95.20 เนื่องจากประธานคณะทำงาน ซึ่งเป็นนาย อำเภอมีหน้าที่บังคับบัญชาข้าราชการของทุกกระทรวง ทบวง กรม ที่มีสำนักงานบริการ ประชาชนในที่ว่าอำเภอ กิจกรรมที่คณะทำงานชาวเขาอำเภอและผู้ได้รับมอบหมายใน คณะทำงานประสานงานอย่างเป็นทางการ ด้านบุคลากรในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก ระบบให้แก่ชาวเขาคือการประชุมอำเภอประจำเดือน การประชุมเฉพาะคณะทำงานชาวเขา อำเภอ การขออนุมัติข้าราชการหน่วยงานในอำเภอไปช่วยราชการในกิจกรรมการจัดการ การศึกษานอกระบบให้แก่ชาวเขา เช่น อบรมยุวเกษตรกรชาวเขา ซึ่งเป็นโครงการของศูนย์ พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัดเชียงราย ผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอในฐานะตัว แทนศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัดเชียงราย จะต้องประสานงานกับเกษตรอำเภอ และเกษตรอำเภอจะต้องประสานงานขออนุมัติจากประธานคณะทำงานชาวเขาอำเภอออก

ท้องถิ่นไปประสานบุคลากรกับหน่วยงานที่ขอความร่วมมือมาอย่างนี้ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ
แผนภาพที่ 3 แสดงการประสานงานโดยการปรับตัวเข้าหากันแบบมีองค์หลักของ ภารณี
กิริติบุตร (อ้างถึงใน นิตยา เงินประเสริฐศรี 2527)

ประธานคณะกรรมการ สมาชิกคณะกรรมการอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะกรรมการ
มีการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการด้านบุคลากรในการจัดการศึกษานอกระบบให้แก่ชาว
เขากับปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ
เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ มีความถี่ในการประสานงาน
อย่างไม่เป็นทางการสูงกว่าวิธีการประสานงานอย่างอื่น เนื่องจากว่า ลักษณะทางสังคม
ของหน่วยงานต่าง ๆ ในอำเภอมีการคบหาสมาคมกันฉันท์พี่น้อง เนื่อง การประสานงาน
บุคลากรระหว่างหน่วยงานทั้งกิจกรรมที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เริ่มจากความสนิท
สนมคุ้นเคยเป็นการส่วนตัวก่อน โดยการประสานอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งถ้าการประสาน
งานอย่างไม่เป็นทางการประสบความสำเร็จ ผู้ทำหน้าที่ประสานจึงจะประสานงานอย่าง
เป็นทางการในขั้นต่อไป แต่ถ้าหากการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการล้มเหลว ผู้ทำ
หน้าที่ประสานงานจะยุติหรือระงับการประสานงานอย่างเป็นทางการเอาไว้ก่อน

ประธานคณะกรรมการ สมาชิกคณะกรรมการอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะกรรมการ
มีการประสานงานอย่างเป็นทางการด้านบุคลากรในการจัดการศึกษานอกระบบให้แก่ชาวเขา
กับผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ และผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอมี
ความถี่ในการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการสูงกว่าการประสานงานอย่างอื่น เนื่องจาก
กว่า ผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอไม่มีสำนักงานที่ทำการประจำที่ว่าการ
อำเภอ การประสานงานด้านบุคลากรในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบให้แก่ชาว
เขาของประธานคณะกรรมการ สมาชิกคณะกรรมการอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายกับผู้ประสานงาน
การศึกษานอกระบบโรงเรียนระดับอำเภอ จึงเป็นไปในรูปแบบของการประสานงานอย่าง
เป็นทางการและเป็นการประสานงานระหว่างองค์กร

การประสานงานของประธานคณะกรรมการ สมาชิกคณะกรรมการอื่น ๆ และผู้ได้รับ
มอบหมายในคณะกรรมการ มีการประสานอย่างเป็นทางการด้านบุคลากรในการจัดการศึกษา

นอกระบบให้แก่ชาวเขากับผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอ สูงกว่าการประสานงานกับสมาชิก คณะทำงานอื่น ๆ เนื่องจากว่า ปัจจุบันศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัดเชียงราย ได้ส่งบุคลากรของศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา ไปประจำอยู่ที่ว่าการอำเภอที่มีชาวเขาอาศัยอยู่หนาแน่นในท้องที่จังหวัดเชียงราย 7 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน อำเภอเทิง อำเภอเชียงของ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับชาวเขาในนามตัวแทนของศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัดเชียงราย กิจกรรมด้านบุคลากรในการจัดการศึกษาที่ได้รับการประสานงานอย่างเป็นทางการคือ ร่วมประชุมอำเภอประจำเดือน ประชุมเฉพาะคณะทำงานชาวเขาอำเภอ ประสานงานอย่างเป็นทางการกับบุคลากรหน่วยงานอื่น ๆ ในอำเภอ เพื่อออกไปให้บริการ แนะนำ ส่งเสริม ชาวเขา เช่น ประสานงานอย่างเป็นทางการกับสาธารณสุขอำเภอในการแนะนำวางแผนครอบครัวให้แก่ชาวเขา ประสานงานอย่างเป็นทางการกับปลัดอำเภอ ในการเลี้ยง นิดวักซิ่น ให้โค-กระบือและ ประสานงานอย่างเป็นทางการกับผู้ประสานงานการศึกษาอกระบบระดับอำเภอและบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนที่ปฏิบัติการในโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา (ศศช.) ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เป็นต้น

สรุปผล การศึกษาการประสานงานด้านงบประมาณ

การศึกษาการประสานงานด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาอกระบบ หรือ การส่งเสริมอบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขาของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ พบว่า

สมาชิกคณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานมีการประสานงานอย่างเป็นทางการด้านงบประมาณ ในการจัดการศึกษาอกระบบให้แก่ชาวเขากับประธานคณะทำงานงานในระดับปานกลางค่อนข้างมาก

ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานไม่มีการประสานงานด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาอกระบบให้แก่ชาวเขา กับ ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ

เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ และสาธารณสุขอำเภอในระดับปานกลางค่อนข้างมาก
ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน
ไม่มีการประสานงานด้านงบประมาณในการจัดการศึกษานอกระบบให้แก่ชาวเขา
กับผู้ประสานงานการศึกษาออกโรงเรียนระดับอำเภอในระดับสูง และกับผู้ประสานงาน
ชาวเขาอำเภอในระดับสูงมาก

อภิปรายผล จากการศึกษาการประสานงาน ด้านงบประมาณของประธานคณะทำงานสมาชิก
คณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน

สมาชิกคณะทำงานและผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน มีการประสานงานอย่าง
เป็นทางการด้านงบประมาณ ในการจัดการศึกษานอกระบบให้กับชาวเขาในระดับสูงถึงร้อยละ 73.00 โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานในระดับอำเภอที่อยู่ในบังคับบัญชาของประธาน
คณะทำงานชาวเขาอำเภอ เช่น พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ หัวหน้า
การประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ แต่การประสานงานดังกล่าว เป็นรูป
แบบของการนำเสนอเพื่อให้ประธานคณะทำงานชาวเขาทราบและอนุมัติในฐานะนายอำเภอ
เจ้าของท้องที่ งบประมาณและนโยบายหน่วยงานต่างๆ ระดับอำเภอยังยึดติดกับกระทรวง
ทบวง กรม ต้นสังกัด ตามรูปแบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในลักษณะการแบ่งอำนาจ
ด้านงบประมาณในการจัดการศึกษานอกระบบให้แก่ชาวเขาก็เช่นกันคือ เป็นการประสานงาน
อย่างเป็นทางการให้ประธานคณะทำงานได้ทราบในฐานะนายอำเภอท้องที่

ประธานคณะทำงาน สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงาน
ไม่มีการประสานงานด้านงบประมาณในการจัดการศึกษานอกระบบ ให้แก่ชาวเขากับปลัด
อำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ เกษตร
อำเภอ พัฒนาการอำเภอ สาธารณสุขอำเภอในอัตราร้อยละค่อนข้างสูง เนื่องจากหน่วยงาน
ต่างๆ ก็ต่างสังกัดคือ คณะกระทรวงหรือกระทรวงเดียวกันก็คณะกรม ฉะนั้นการประสาน
งานด้านงบประมาณกันอย่างจริงจังในการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ความรู้ให้กับชาวเขาของ
หน่วยงานในคณะทำงานชาวเขาอำเภอยังเป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ การมีคณะกรรมการ

พัฒนาอำเภอ (ก.พ.อ.) ก็เพียงให้หน่วยงานต่าง ๆ ระดับอำเภอมองเห็นภาพรวม (Holistic) ซึ่งเป็นจิตภาพของทิศทางการพัฒนาอำเภอและนำไปเป็นเกณฑ์ในการอ้างอิงการเขียนแผนงานโครงการเสนอ กอง กรม หรือกระทรวงต้นสังกัดให้อนุมัติงบประมาณเท่านั้น แต่การเปิดเผยหรือประสานงานด้านงบประมาณค่าใช้จ่ายทุกขั้นตอนกับหน่วยงานอื่น ๆ นั้นเป็นเรื่องที่จะต้องรอคอยกันต่อไป

ประธานคณะกรรมการ สมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ และผู้ได้รับมอบหมายในคณะทำงานไม่มีการประสานงานด้านงบประมาณในการจัดการศึกษานอกระบบให้แก่ชาวเขา กับผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับสูงมากคือร้อยละ 90.50 และร้อยละ 98.40 ตามลำดับ เนื่องจากหน่วยงานทั้งสองมีอาคารสำนักงาน มีเจ้าหน้าที่และงบประมาณในการดำเนินการเป็นของตนเอง โดยการเสนอขออนุมัติงบประมาณโครงการในการจัดการศึกษานอกระบบให้กับชาวเขาในท้องที่อำเภอ ไม่ต้องผ่านการเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการชาวเขาอำเภออื่น ๆ หน่วยงานทั้งสองเสนอโครงการและงบประมาณขึ้นไปตามสายบังคับบัญชา ข้าราชการระดับกอง กรม และกระทรวงต้นสังกัดตามลำดับขึ้นบังคับบัญชา ฉะนั้นจึงไม่มีการประสานงานด้านงบประมาณในการจัดการศึกษานอกระบบให้แก่ชาวเขากับประธานคณะกรรมการ และสมาชิกคณะทำงานอื่น ๆ จะมีบ้างก็เป็นเพียงการประสานงานงบประมาณอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิทยา เงินประเสริฐศรี (2529) ศึกษาเรื่ององค์การสวัสดิการเด็ก : การประสานงานระหว่างองค์การของรัฐและเอกชน พบว่าไม่มีการประสานงานด้านงบประมาณ

สรุปผล ผลการศึกษานโยบายและอุปสรรคในการประสานงานจัดการศึกษานอกระบบหรือการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้แก่ชาวเขาของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ จังหวัดเชียงราย พบว่ามี

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากเจ้าหน้าที่บางคนของบางหน่วยงานขาดความรับผิดชอบ ทักตนคติไม่ดีต่องานที่ได้รับมอบหมาย เจ้าหน้าที่บางคนของบางหน่วยงานขาดความรู้ในการประสานงานและเจ้าหน้าที่

บางคนของบางหน่วยงานขาดความรู้ในการประสานงาน และเจ้าหน้าที่บางคนของบางหน่วยงานไม่เห็นคุณค่าของการทำงานเป็นคณะเป็นสา เหตุของปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานในระดับน้อย

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากระบบการทำงานของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ ขาดการวางแผนร่วมกัน ขาดการสื่อสารภายในกลุ่มที่ดี ขาดการติดตามและประเมินผลร่วมกัน และเป็นคณะทำงานที่ต้งขึ้นใหม่ยังไม่มี การตกลงในรายละเอียดที่จะปฏิบัติร่วมกันเป็นสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานในระดับน้อย

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากหน่วยงานต้นสังกัด ระเบียบของหน่วยงานต้นสังกัดไม่เอื้อต่อการประสานงาน เป็นสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานในระดับปานกลาง ลักษณะงานที่ปฏิบัติไม่เอื้อต่อการประสานงาน วัตถุประสงค์ของหน่วยงานไม่ชัดเจน การกระจายอำนาจไม่เพียงพอเป็นสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย เครื่องมือและยานพาหนะไม่เพียงพอเป็นสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคการประสานงานในระดับสูงมาก และงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอเป็นสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานของคณะทำงานชาวเขาอำเภอในระดับสูงที่สุด

อภิปรายผล จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานจัดการศึกษานอกระบบหรือการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้แก่ชาวเขาของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ จังหวัดเชียงราย

ปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในคณะทำงานชาวเขาคือ มีเจ้าหน้าที่บางคนของบางหน่วยงานในคณะทำงานชาวเขาอำเภอ จังหวัดเชียงราย ขาดความรับผิดชอบต่องานส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้แก่ชาวเขาเนื่องจากสาเหตุที่ชาวเขาเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายในการจัดการศึกษานอกระบบที่อยู่ห่างไกลในที่กันดารบนภูเขา ห่างจากชุมชนพื้นราบลำบากต่อการเดินทางไปปฏิบัติงานและขณะที่ดำเนินงาน โครงการก็ขาดแคลนเครื่องอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน จึงทำให้เจ้าหน้าที่บางคนของบางหน่วยงานมีทัศนคติไม่ดีต่องาน และมีเจ้าหน้าที่บางคนของบาง

หน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ซึ่งแต่ละเผ่าจะมีภาษาพูด การแต่งกายและวิถีชีวิตเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง การที่เจ้าหน้าที่บางคนไม่เข้าใจพื้นฐานของชุมชนที่เข้าไปดำเนินงาน โครงการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ความรู้ให้ในบางครั้งทำให้ไม่ทราบความต้องการที่แท้จริงของชาวเขา กิจกรรมของโครงการที่ดำเนินงานในหมู่บ้านชาวเขาเป็นกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่คิดแทนชาวเขาและวิธีดำเนินงานเน้นที่ความสะดวกสบายของเจ้าหน้าที่เป็นเกณฑ์จึงทำให้เจ้าหน้าที่บางคนของบางหน่วยงานไม่เห็นคุณค่าของการทำงานกับกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นชาวเขา

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการทำงานของคณะทำงานชาวเขาอำเภอ เนื่องจากว่า หน่วยงานในคณะทำงานชาวเขาอำเภอเป็นหน่วยงานของการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งนอกจากจะมีนายอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชาแล้ว ยังมีผู้บังคับบัญชาของ กอง กรม และกระทรวงที่สังกัด ฉะนั้นการทำแผนงานโครงการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ความรู้ให้กับชาวเขานั้น จะต้องมีการประสานงานในการวางแผนสองระดับคือ ระดับอำเภอ ซึ่งมีหน่วยงานที่สังกัด 5 กระทรวงหลัก และประสานกอง กรม กระทรวงที่สังกัดตามลำดับชั้นบังคับบัญชา การวางแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ในคณะทำงานชาวเขาอำเภอในการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ความรู้ให้กับชาวเขาในปัจจุบันนั้น ตามธรรมเนียมที่ปฏิบัติของหน่วยราชการถือเป็นเรื่องภายในของแต่ละหน่วยงาน การประสานแผนจะเกิดขึ้นในลักษณะของการแจ้งให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้ทราบในที่ประชุมอำเภอประจำเดือนเป็นส่วนมาก ยกเว้นอำเภอที่มีโครงการพิเศษที่ใช้เงินนอกงบประมาณ ปกติเข้าไปพัฒนาและส่งเสริมชาวเขา โครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน อำเภอแม่สรวงและโครงการพัฒนาดอยตุง อำเภอแม่จัน ซึ่งทั้งสองอำเภอนี้มีการประชุมประสานในการทำแผนงาน ด้วยสาเหตุดังกล่าวจึงส่งผลให้คณะทำงานชาวเขาอำเภอบางอำเภอขาดการติดตามและประเมินผลงานการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขาร่วมกัน ซึ่งถ้านายอำเภอในฐานะประธานคณะทำงานชาวเขาอำเภอให้ความสำคัญ โดยมีการประชุมหารือในคณะทำงานมีการตกลงในรายละเอียดที่ปฏิบัติร่วมกันก็จะสามารถพัฒนา ส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้แก่ชาวเขา ระดับอำเภอได้อีกระดับหนึ่ง

ปัญหาและอุปสรรคการประสานงานที่เกิดจากหน่วยงานต้นสังกัดของสมาชิกคณะทำงานชาวเขาอำเภอ หน่วยงานที่เข้าไปสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ หน่วยงานแรกคือ ตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยงานโครงการตามพระราชดำริ (โครงการหลวงพัฒนาชาวเขา) และหน่วยงานของกรมประชาสงเคราะห์ตามลำดับ ปัจจุบันการคมนาคมระหว่างชุมชนพื้นราบกับชุมชนชาวเขาได้รับการพัฒนาให้สะดวกขึ้น จึงมีหน่วยงานของทางราชการเข้าไปดำเนินงานโครงการพัฒนาและส่งเสริมชาวเขามากขึ้น การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ จึงเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อที่จะลดความซ้ำซ้อนสร้างความสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน แต่ด้วยข้อจำกัด ของกฎระเบียบในการปฏิบัติของบางหน่วยงาน เช่น ผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอของศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงราย ซึ่งทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับชาวเขาในท้องที่อำเภอ ตามคำสั่งกรมประชาสงเคราะห์นั้น ไม่มีกฎหมายรองรับเป็นเพียงคำสั่งกระทรวงมหาดไทย จึงทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้ไม่มั่นใจในตำแหน่งที่ปฏิบัติและขาดความเชื่อมั่นในตนเองที่จะประสานงานกับหน่วยงานอื่นในคณะทำงานงานชาวเขาอำเภอในบางข้อราชการที่สำคัญ ปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานที่ทุกหน่วยงานของคณะทำงานชาวเขาอำเภอประสบคือ ปัญหาด้านยานพาหนะและงบประมาณสนับสนุนไม่พอเพียง เนื่องจากว่าประชากรชาวเขาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานส่งเสริมอบรมนั้นอยู่ในที่กันดารห่างไกล การประสานงานกันในระดับสนามหรือท้องที่หมู่บ้านชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่ออกไปดำเนินงานจะต้องอาศัยยานพาหนะที่มีประสิทธิภาพและสิ้นเปลืองงบประมาณในการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนงบประมาณในการดำเนินโครงการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้แก่ชาวเขาของหน่วยงานการประถมศึกษาอำเภอ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา ยังไม่พอเพียงและทั่วถึง ครอบคลุมประชากรชาวเขากลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประจิม จบศรี (2528) ซึ่งศึกษาสภาพปัญหาในการประสานงานการศึกษาของคณะกรรมการพัฒนาอำเภอในพื้นที่ชนบทภาคเหนือ พบว่ามีปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ประสานงานระดับปานกลาง ซึ่งมีสาเหตุมาจากขาดงบประมาณ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการประสานงาน

การศึกษาการประสานงานในการจัดการศึกษานอกระบบของคณะทำงานชาวเขา
อำเภอ จังหวัดเชียงรายครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษากระบวนการประสานงานด้านการวางแผน
ด้านการปฏิบัติ ด้านบุคลากรและด้านงบประมาณ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคการประ
สานงานในการจัดการศึกษานอกระบบ จากผลการศึกษาพบว่ามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. การประสานงานด้านการวางแผน คณะทำงานชาวเขาอำเภอควรมีการ
ประสานงานแผนงานกันหรือวางแผนในการส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้กับชาวเขา
ร่วมกันทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาวโดยมีนายอำเภอในฐานะประธานคณะทำงานชาว
เขาอำเภอ เป็นประธานในการจัดทำแผน มีปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนาในฐานะ
เลขานุการหรือผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอ ซึ่งทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการ ทำหน้าที่
ประสานหน่วยงานในคณะทำงานเพื่อทำแผนงานหลักระดับอำเภอ

2. การประสานงานด้านงบประมาณ เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณและลด
ความซ้ำซ้อนของงาน คณะทำงานชาวเขาอำเภอควรจะมีการประสานงานงบประมาณใน
การส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้แก่ชาวเขา

3. สมาชิกคณะทำงานชาวเขาอำเภอทุกท่านในฐานะที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานระดับ
อำเภอที่รับผิดชอบพัฒนา ส่งเสริม อบรมชาวเขา ควรรู้และเข้าใจมติคณะรัฐมนตรีที่
เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และนโยบายในการพัฒนาชาวเขาที่สำคัญ ๆ เพื่อที่จะได้ให้แต่ละหน่วย
งานในคณะทำงานชาวเขาอำเภอพัฒนาและส่งเสริม อบรม ชาวเขามุ่งไปในทิศทางเดียวกัน

4. คณะทำงานชาวเขาอำเภอบางอำเภอที่ยังไม่มีกฎระเบียบ หรือรายละเอียดที่
จะปฏิบัติร่วมกันนั้น ควรจะมีการหารือในคณะทำงานเพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน
อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

5. หน่วยงานต้นสังกัดของสมาชิกคณะทำงาน ชาวเขาอำเภอบางหน่วยงานควรพิน
ิจารณาจัดหายานพาหนะที่มีประสิทธิภาพให้กับสมาชิกคณะทำงานชาวเขาอำเภอ เพิ่มงบ
ประมาณ บุคลากร และขยายโครงการพัฒนา ส่งเสริม อบรม ให้ครอบคลุมทั่วถึงประชากร

ชาวเขาในเขตจังหวัดเชียงราย โดยเน้นการมีส่วนร่วมในทุกขั้นของการพัฒนา

6. ผู้ประสานงานชาวเขาอำเภอ ซึ่งทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชาวเขาระดับอำเภอนั้น โดยทางนิติชนแล้วยังไม่มีกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานเหมือนหน่วยงานอื่น ๆ ในอำเภอเพื่อความทัดเทียม เพื่อศักดิ์ศรี และการยอมรับของหน่วยงานในอำเภอ หน่วยงานต้นสังกัด คือ กรมประชาสงเคราะห์ควรมีการดำเนินงานให้ตำแหน่งดังกล่าวมีกฎหมายรองรับและกำหนดภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบให้แน่นอนชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการประสานงานระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชนที่ปฏิบัติหน้าที่ พัฒนาและส่งเสริม อบรม เผยแพร่ ความรู้ให้แก่ชาวเขาในจังหวัดเชียงราย เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการประสานสัมพันธ์องค์กรทั้งสองให้ดียิ่งขึ้น
2. ศึกษาการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาคสนามของรัฐบาลกับองค์กรในชุมชนชาวเขา ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง
3. ศึกษาการมีส่วนร่วมในการก่อตั้งและการดำเนินงานขององค์กรเพื่อพัฒนาชุมชนชาวเขา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved